

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.3.2013 г.
SWD(2013) 78 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаваща

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета

**относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни с цел
научни изследвания, образование, ученически обмен, платен и неплатен стаж,
доброволческа дейност и работа по програми „au pair“**

за преработване и изменение на Директиви 2004/114/ЕО и 2005/71/ЕО

{COM(2013) 151 final}
{SWD(2013) 77 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

В член 79 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на ЕС се поставя задачата да развива обща миграционна политика, целяща да гарантира, на всички етапи, ефективно управление на миграционните потоци и справедливо третиране на гражданите на трети страни, пребиваващи законно в държавите членки.

Директива 2004/114/ЕО установява задължителни правила по отношение на приема на студенти от трети страни. На държавите членки бе оставен избор дали да прилагат директивата по отношение на учениците, доброволците и неплатените стажанти. Ако отговарят на условията, студентите имат право на разрешение за пребиваване и разполагат с определени права по отношение на трудовата заетост или на самостоятелната трудова заетост, които да им позволят да покрият част от разходите по образованието си и преместването в други държави членки, за да продължат образованието си. В Директива 2005/71/ЕО се предвижда ускорена процедура за приема на научни работници от трети страни, които са подписали споразумение за прием с одобрена от държавата членка научноизследователска организация. В споразумението за прием се потвърждава, че съществува валиден научноизследователски проект, че научният работник разполага с научните умения да го завърши и че има достатъчно ресурси и здравна застраховка. Научните работници могат да пребивават в друга държава членка като част от научния си проект и могат да преподават в съответствие с националното законодателство.

Комисията представи на Европейския парламент и Съвета доклади за прилагането на тези две директиви през 2011 г. Докладите показаха, че в двете директиви съществуват редица слабости. Съществуващите директиви, които бяха приети от Съвета след обикновено консултиране с Европейския парламент, не дават отговор на някои от трудностите, с които кандидатстващите да пристигнат в ЕС се срещат, особено по отношение на визите. Съществуващите разпоредби не винаги съответстват изцяло на програмите на Съюза, включващи мерки за мобилност, и предоставят слаби процесуални гаранции. Те не са достатъчно ясни или правнообвързващи, особено по отношение на студентите. Ето защо в докладите за прилагането се заключава, че директивите трябва да бъдат подобрени.

Това заключение се подкрепя и от факта, че в момента контекстът на политиката е много по-различен от този по време на приемането на директивите. В контекста на стратегията „Европа 2020“ и необходимостта да се осигури интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж човешкият капитал представлява един от ключовите активи на Европа. Имиграцията от страни извън ЕС, е един от източниците на високо квалифицирани хора; по-специално студентите и научните работници от трети страни представляват групи, които все повече се търсят.

Всяка инициатива в областта на миграцията следва да бъде разглеждана в по-широкия контекст на диалога и сътрудничеството на ЕС с трети страни по отношение на целите на външната политика на Съюза и на политиката на външната миграция, така като е определена в обновения Глобален подход на ЕС към миграцията и мобилността (ГПММ). Насърчаването на контактите между хората и поощряването на действия в областта на образованието са важни аспекти на тази политика в световен мащаб, особено в държави в непосредствено съседство на ЕС и в стратегическите му

партньори. Това води до взаимно обогатяване поради ползите от културния, социалния и езиковия обмен. Събитията в южната част на Средиземноморието, особено през последните месеци, потвърждават значението на изграждането на по-силни връзки между хората и на предоставянето на възможности за обмен, особено за младите хора. Освен това ЕС трябва да намери равновесие между целта си да поощрява привличането на научни работници и студенти и ангажимента си да помага на засегнатите развиващи се страни да се справят с „изтичането на мозъци“ в критични сектори.

ДЕФИНИРАНЕ НА ПРОБЛЕМА

Основният проблем на двете директиви се отнася до разрешенията за граждани на трети страни да влизат и пребивават в ЕС (дългосрочните визи и/или разрешенията за пребиваване). Правните разпоредби често са сложни и неясни. Процедурите са дълги и не винаги се изпълняват справедливо или последователно. За групите, за които имиграционната процедура изисква дадена организация да започне и да проведе процедурата за прием (особено за учениците, стажантите и доброволците), фрагментираната ситуация в ЕС изисква много ресурси и работа. Това е защото трябва да бъдат взети предвид няколко, често разминаващи се правни рамки.

Въпреки че правата на съответните граждани на трети страни се промениха с приемането на Директивата за единно разрешение, някои групи рискуват да не попаднат изцяло в обхвата на разпоредбите и поради съществуващите ограничения.

Съществуващите в момента разпоредби в областта на имиграцията не подкрепят достатъчно програмите на Съюза, включващи мерки за мобилност, като „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“. Това може да доведе до проблеми с процедурите за прием и мобилността в рамките на ЕС. Мобилността в рамките на ЕС е проблем не само за участващите в програми на Съюза, включващи мерки за мобилност, но и като цяло за студентите, научните работници и платените стажанти, тъй като разпоредбите на директивите за мобилност в рамките на ЕС не са достатъчно развити.

Бяха също установени слабости по отношение на процесуалните гаранции. Една от тях е липсата на какъвто и да било срок, в който молбите за прием да бъдат обработени от държавите членки и по тях да бъде взето решение.

По отношение на трудовия пазар липсват възможности завършилите от трети страни да намерят възможности за работа след завършване на образованието си, както и научните работници да търсят работа след приключване на научния си проект. На членовете на семейството на научните работници не е гарантиран достъп до пазара на труда. Достъпът на студенти до пазара на труда по време на образованието им е ограничен, което им пречи да се финансират достатъчно добре и да допринасят икономически в страната, в която се намират.

И накрая, обхватът на настоящата рамка по отношение на адресираните групи граждани е ограничен. Тя не е задължителна за ученици, доброволци и неплатени стажанти, което води до значителни разлики между държавите членки по отношение включването на тези групи в националното законодателство. Платените стажанти и работещите като „au pair“ не са обхванати от законодателната рамка на ЕС, въпреки че се сблъскват със сходни проблеми и участват в подобни обмени. Тези групи трябва да

получат по-голяма закрила, особено работещите като „au pair“, като се има предвид особената им уязвимост предвид семейния контекст, в който работят.

През 2010 г. около 220 000 граждани на трети страни дойдоха в ЕС с цел образование и около 7 000 с цел извършването на научни изследвания. Няма цялостни количествени данни за броя на идващите граждани на трети страни, които се сблъскват с описаните по-горе проблеми или на броя на гражданите на трети страни, които избират друга дестинация вместо ЕС поради тези проблеми. Ясно е обаче, че значителна част от тези, които идват по настоящата правна уредба, са засегнати от недостатъците ѝ, ако няма национални разпоредби, които да отстраняват тези недостатъци. Наличната информация по отношение на естеството на съществуващите проблеми, заедно със значителния брой разрешения, предоставени всяка година по настоящите директиви, дава основания да се заключи, че ситуацията трябва да бъде преразгледана. Взети заедно, установените слабости могат да подронят капацитета на ЕС да привлича високо квалифицирани студенти, научни работници и други групи граждани на трети страни в период, когато други части на света стават все по-привлекателни за тези групи.

2. КАКВА Е РОЛЯТА НА ЕС?

В член 79 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на Съюза се поставя изрично задачата да развива обща миграционна политика, като на държавите членки се оставя отговорността да определят броя на имигрантите, които приемат за целите на трудовата заетост или самостоятелната трудова заетост.

Една ефикасна имиграционна система, която привлича талантиливи имигранти, се нуждае от общ набор условия и изисквания за прием. Мобилността в рамките на ЕС може да бъде постигната единствено чрез създаването на обща система за всички държави членки.

Законодателството на ЕС може да обхваща условията за влизане и пребиваване, дългосрочните визи и разрешенията за пребиваване, правата на законно пребиваващите граждани на трети страни и условията, уреждащи тяхната мобилност и пребиваване. Член 79, параграф 2 от ДФЕС постановява, че приемането на такива мерки се прави в съответствие с обикновената законодателна процедура от Европейския парламент и Съвета.

Добавената стойност на съществуващите директиви бе доказана през годините и новият инструмент ще доведе до по-нататъшни подобрения. Една прозрачна правна рамка, включваща гаранции за осигуряване на реален трансфер на умения, ще улесни международния обмен между държавите членки и изпращащите държави.

Законодателство на ЕС, което внася яснота в правата и условията на пребиваване също би допринесло за по-добрата защита на основните права.

3. ЦЕЛИ

Основната обща цел в тази област на политиката е да се подобри правната рамка, уреждаща положението на гражданите на трети страни, които желаят да дойдат в ЕС и да пребивават на негова територия за повече от три месеца с цел извършването на научни изследвания и образование и за придобиването на опит и/или участието в различни дейности за повишаване на уменията и компетентността си, включително в качеството си на ученици, доброволци, платени или неплатени стажанти или работещи като „au pair“.

Специфичните цели бяха определени с оглед на описаните по-горе проблеми:

- да се подобрят условията на приемане като се подобри връзката между придобиването на съответните разрешения и подобряването на процеса за вземане на решения по отношение на тези разрешения;
- разпоредбите да станат по-ясни и правнообвързващи за другите групи, за които се отнасят;
- да се засили връзката между разпоредбите относно програмите на Съюза, включващи мерки за мобилност, като „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“;
- да се подобрят процесуалните гаранции, като сроковете за вземане на решение по молбите;
- да се подобри достъпът до търсенето на трудова заетост и до трудовия пазар за студентите по време на обучението им, както и да се даде възможност на научните работници и студентите да останат на територията на държавата членка при определени условия след приключване на обучението или научния си проект в търсене на възможности за работа;
- да се улесни мобилността в рамките на ЕС;
- да се създадат съгласувани разпоредби, които да осигуряват защитата на работещите като „au pair“ и платените стажанти.

4. ВАРИАНТИ НА ПОЛИТИКАТА

Бяха разгледани четири варианта.

Вариант 1 — (изходен вариант). Запазване на съществуващото положение

При този вариант редица проблеми биха останали нерешени. Държавите членки биха продължили да прилагат различни мерки по отношение на условията на приемане, и по-специално визите, независимо една от друга. Ще продължи да съществува липса на яснота и прозрачност по тези въпроси и потенциалните кандидати и организации ще трябва да продължат да вземат предвид всички съществуващи в момента правни уредби. Условията за упражняване на мобилност в рамките на ЕС (особено в случая на студентите) ще останат ограничени, а платените стажанти няма да бъдат обхванати въобще от законодателство на ЕС. Ето защо те ще продължат да бъдат изправени пред редица пречки и да разчитат на националното законодателство, което се различа от една държава членка в друга. Като се има предвид предложението за Директива за вътрешнокорпоративните трансфери, която в момента е обект на преговори между

Съвета и Европейския парламент и която също включва разпоредби за мобилност в рамките на ЕС на стажантите, продължаващата липса на подобни разпоредби за стажантите, които идват в ЕС извън вътрешнокорпоративни трансфери, ще доведе до несъответствие в законодателната рамка на ЕС за тази група. Липсата на съгласуваност между програмите на Съюза, включващи мерки за мобилност, и имиграционните правила също ще продължи, както и рискът някои групи да не бъдат изцяло обхванати от разпоредбите за равнопоставено третиране по Директивата за единно разрешение.

При все че някои държави членки са въвели по-нататъшни промени в законодателството си по отношение на прилагането на разпоредбите за студенти и научни работници, други не са го сторили. Това означава, че ситуацията вече се е променила към по-голяма разнородност между държавите членки. Няма основания да се смята, че това би се променило в бъдеще. Следователно отвореността на ЕС към трети страни няма да се материализира, както се призовава във важни политически рамки като настоящите директиви, Европейското научноизследователско пространство и Европейското пространство за висше образование.

Вариант 2. Повишена комуникация (особено в случая на научните работници) и по-добро изпълнение на съществуващите в момента разпоредби

Този вариант включва по-добро предоставяне на информация и достъп до нея, за да се повиши яснотата на съществуващите разпоредби, така че да се подобри използването им. Може също да се направи повече за повишаването на осведомеността относно най-добрите практики сред държавите членки в приема и закрилата на групите, които в момента не са обхванати от Директива 2004/114/ЕО, т.е. работещите като „au pair“ и платените стажанти. Ще бъде проверявано по-систематично дали държавите членки разбират и изпълняват задълженията си по директивите.

Вариант 3. Подобряване на условията за прием, правата и процесуалните гаранции

Този вариант основно включва подобрения за студентите, учениците, доброволците и неплатените стажанти, тъй като прави условията за прием на тези категории (улеснения за получаването на виза) сходни на тези, които се прилагат за научните работници. При този вариант разпоредбите, които понастоящем се прилагат по избор на държавите членки спрямо учениците, доброволците и неплатените стажанти, ще се превърнат в задължителни. Държавите членки ще бъдат задължени да съдействат с всичко възможно за предоставянето на необходимите визи на гражданина на трета страна (студенти и други категории), който е подал молба за виза и отговаря на условията за прием. Би имало също така промени, свързани с процесуалните гаранции, основно посредством въвеждането на срокове, които задължават органите на държавите членки да вземат решение по дадена молба за виза в рамките на 60 дни. Това се счита за пропорционално предвид временното естество на престоя. При изключителни обстоятелства този срок може да бъде удължен с още 30 дни. С този вариант ще се увеличи правото на труд на студентите до минимум 15 часа на седмица от първата година на пребиваване. За да се осигури съгласуваност с инструментите на ЕС в областта на законната миграция, като Директивата за единно разрешение, и скорошната съдебна практика за подходящи такси, в този вариант ще се включи разпоредба, с която

се припомня, че ако държава членка събира такси за обработването на молби, тези такси трябва да се пропорционални.

Вариант 4. По-нататъшно подобряването на условията за прием, правата, свързани с мобилността в рамките на ЕС и процесуалните гаранции; предоставянето на достъп на студентите и научните работници до пазара на труда след завършване на обучението или научноизследователския им проект; увеличаването на обхвата така, че да включва платени стажанти и работещи по програми „au pair“

Този вариант цели да е по-амбициозен в подобряването на условията и правата на обхванатите групи. С него ще се увеличи обхвата на законодателната рамка, така че да включи платените стажанти и работещите като „au pair“ и да въведе специални условия за прием, за да осигури по-добрата закрила на тези граждани на трети държави. Включването на работещите като „au pair“ в обхвата на директивата се счита за пропорционално предвид уязвимостта им, която е относително висока в сравнение с други групи граждани на трети страни. Това е така предимно защото работят в семеен контекст, в който при нормални обстоятелства не се извършват проверки. Включването на платените стажанти се счита за разумно, тъй като въпросите, свързани със стажантите, са особено сходни, независимо от това дали стажантите са платени или не, или дали те идват в ЕС като част от вътрешнокорпоративен трансфер или не, както е посочено в предложението за Директивата за вътрешнокорпоративните трансфери.

Държавите членки биха имали възможността да издават дългосрочни визи или разрешения за пребиваване. В случай че се използват и двата вида разрешения, държавите членки следва да изискват само изпълняването на условията за прием, упоменати в директивата (така условията да останат едни и същи, независимо от вида разрешение). В случай че престоят на гражданите на трети страни надхвърли една година, държавите членки, издаващи дългосрочни визи, ще трябва да издадат разрешения за пребиваване след първата година. Мобилността в рамките на ЕС, която изисква общи разпоредби на равнище ЕС поради трансграничната си същност, ще бъде улеснена и опростена за научните работници и членовете на техните семейства, и ще бъде въведена за първи път за платените стажанти. Ще се прилагат специални, по-благоприятни разпоредби за участващите в програмите на Съюза, включващи мерки за мобилност, като „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“. По примера на звената за контакт, създадени по Директивата за синята карта и предложението за Директива за вътрешнокорпоративните трансфери, държавите членки ще трябва да създадат звена за контакт за приемането и предаването на информация, необходима за прилагането на мобилността в рамките на ЕС.

По отношение на правата за равноправно третиране, този вариант би позволил по-благоприятно третиране на научните работници от трети страни по отношение на клоновете на социалната сигурност, включително семейните обезщетения, от предвидените права по разпоредбите на Директивата за единно разрешение. С него би се осигурил също така достъпът до стоки и услуги, предоставяни на обществеността, за тези групи, които са изключени от такъв достъп по Директивата за единно разрешение.

Както това вече е направено в някои държави членки, студентите ще имат право на труд за минимум 20 часа на седмица от първата година на пребиваване, за да им се даде

възможност да се издържат по добре и да допринасят за икономиката на държавата членка. На държавите членки ще се разреши да продължават да вземат предвид ситуацията на трудовия си пазар. След приключване на обучението/научното изследване, на студентите и научните работници ще бъде разрешено да останат на територията на държавата членка за търсене на работа за срок от 12 месеца. Част от държавите членки вече са въвели такива разпоредби. Като се има предвид времето, необходим за успешно завършване на процеса за намиране на работа, срокът от 12 месеца се счита за пропорционален. По отношение на процесуалните гаранции органите на държавите членки ще бъдат задължени да вземат решение по молби за издаване на виза в рамките на 60 дни за всички групи и в рамките на 30 дни за стипендиантите по програма „Еразмус Мундус“ и „Мария Кюри“. Както във вариант 3 и в този вариант ще се включи разпоредба, с която се припомня, че ако държава членка събира такси за обработването на молби, тези такси трябва да се пропорционални.

5. АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

Въздействието на варианти 2, 3 и 4 бе оценено спрямо изходния вариант по отношение на релевантността и ефективността им за постигане на ключовите цели, изпълнимостта им (трудности или рискове за транспониране, включително пропорционалност, административна тежест/опростяване и финансово въздействие), техните икономически, социални и външни въздействия и отражението им върху основните права. При все че анализът на очакваното въздействие на вариантите на политиката включва някои количествени елементи, той се основава най-вече на качествена оценка, базирана на съществен брой критерии.

Въпреки че вариант 2 би имал някои положителни въздействия, те биха се отнасяли най-вече до по-добра информираност за настоящите разпоредби, като условията за прием, и ползите, които биха могли да бъдат получени от това, тъй като би привлякло повече студенти и научни работници в ЕС. Тъй като настоящите правни инструменти няма да бъдат изменени, техните слабости ще останат. Тъй като достъпът до пазара на труда за тези граждани на трети страни няма да бъде подобрен, този вариант ще постави ЕС във все по-трудна позиция за привличане на таланти, които да учат и да извършват научни изследвания в него. Въздействието върху трите други (незадължителни) групи, обхванати от Директива 2004/114/ЕО би било много ограничено. Икономическото въздействие и административната тежест на този вариант биха били ограничени до усилията, необходими за прилагане на подобрените комуникационни дейности, доколкото държавите членки смятат това за необходимо.

Вариант 3 би улеснил достъпа на студентите, учениците, доброволците и неплатените стажанти до ЕС. По този начин той би имал известно положително въздействие, най-вече от социално естество. С него би се позволило на студентите да кандидатстват за мобилност от територията на държава членка и по този начин би повишил мобилността в рамките на ЕС и засилил културното и лингвистичното разнообразие в ЕС. Разпоредбите за равноправно третиране биха укрепили правата на студентите и биха ги привели в по-голямо съответствие с тези на гражданите на ЕС. С този вариант би се увеличил ресурсът на ЕС от студенти и научни работници от трети страни. Някои от тях може впоследствие да допринесат за икономическия растеж и развитието на ЕС, ако

държавата членка издаде необходимото разрешение за работа. Подобреният достъп до пазара на труда по време на образованието им би позволило на студентите се финансират по-добре и да допринасят икономически в страната, в която се намират. Въвеждането на задължителни срокове за обработка на молбите за виза би увеличило прозрачността и би дало възможност на потенциалните кандидати да планират напред. Усилията и разходите за транспониране ще варират в различните държави членки, в зависимост от това дали вече имат законодателство в съответните области и дали са транспонирали разпоредбите за групите, за които това не е било задължително по Директива 2004/114/ЕО. Допълнителните процесуални гаранции ще доведат до повече работа например в ситуации, в които органът на държавата членка трябва да обоснове в писмена форма отхвърлянето на дадена молба.

Вариант 4 би имал най-осезателни положително икономическо въздействие. Това е така, защото би позволил на студентите и научните работници да останат на територията на държавата членка за търсене на работа за срок от 12 месеца след приключване на обучението/научното изследване. В държавите членки, в които това все още не е възможно, тази възможност ще открие нов ресурс от таланти, които могат да допринесат за растежа и конкурентоспособността на ЕС, ако държавата членка реши да издаде необходимото разрешение за работа. Това ще създаде ситуация водена от търсенето, в която на гражданите на трети страни ще се позволи да работят, ако техните умения са необходими на националния пазар на труда. Някои държави членки ще трябва да въведат тази възможност, а други ще трябва да се адаптират така че предоставяният срок да е поне 12 месеца. Значително подобренията условия за прием би трябвало да улеснят достъпа на научните работници и студентите, чиито умения, знания и компетентност още по време на първоначалния им престой ще имат положително въздействие върху научноизследователската и развойната дейност и иновациите. Подобрените разпоредби за мобилността в рамките на ЕС ще позволят тези благоприятни ефекти да се разпространят по-широко на територията на ЕС. Включването на работещите като „au pair“ и платените стажанти в този вариант ще увеличи закрилата на тези уязвими групи имигранти, които често са обект на злоупотреби.

По-силната връзка между изискванията за получаване на разрешения и визи ще доведе до адаптиране на равнище държави членки, но не би трябвало да има сериозни трудности при транспонирането. Прилагането на тези разпоредби ще струва по-скъпо в краткосрочен план, особено по отношение на промените в условията за прием. Въпреки това може да се очаква, че в средносрочен до дългосрочен план държавите членки ще постигнат икономии от по-рационализираната връзка между различните видове разрешения. Въвеждането и изпълнението на процесуалните гаранции също ще доведе до допълнителни разходи.

6. СРАВНЯВАНЕ НА ВАРИАНТИТЕ

Вариант 2 ще отговори на установена съществена слабост в настоящата рамка — предоставянето на информация. Като цяло обаче той ще има ограничено въздействие, тъй като не би променил по същество настоящите правни инструменти. Следователно останалите пропуски в тях ще продължат да съществуват.

Вариант 3 би представлявал стъпка напред в подобряването на **условията на прием** по отношение на издаването на визи и/или разрешения за работа. Той би имал положително въздействие най-вече за студентите и в определена степен за учениците, доброволците и неплатените стажанти. Ползите от сроковете за научните работници ще бъдат много ограничени, а групите, които понастоящем не са обхванати от нито една от директивите, няма да получат никакви ползи. Вариант 4 би имал много по-голямо положително въздействие върху достъпа до ЕС не само за групите, обхванати от директивите, но също и за работещите като „au pair“ и платените стажанти. Промените, които биха били въведени с вариант 4, ще направят много по-ясни изискванията, които трябва да бъдат изпълнени на различните етапи на процедурата за прием и начина, по който тези изисквания са свързани помежду си.

По отношение на **равноправното третиране**, в сравнение с другите варианти само вариант 4 би позволил по-благоприятно третиране на научните работници от трети страни по отношение на клоновете на социалната сигурност, включително семейните обезщетения, от предвидените права по разпоредбите на Директивата за единно разрешение. С него би се осигурил също така достъпът до стоки и услуги, предоставяни на обществеността, за тези групи, които са изключени от такъв достъп по Директивата за единно разрешение.

По отношение на **мобилността в рамките на ЕС**, вариант 3 би подобрил само условията за студентите. Вариант 4 би подобрил също така условията за научните работници и членовете на семействата им, както и условията за платените стажанти, и с него ще се въведат специални разпоредби за участващите в програми на Съюза, включващи мерки за мобилност.

По отношение на **процесуалните гаранции**, въвеждането на задължителни срокове за обработка на молбите за виза, предвидено във вариант 3, би увеличило прозрачността и би дало възможност на потенциалните кандидати да планират напред. По-строгите срокове, предложени във вариант 4, биха увеличили още ползите за потенциалните кандидати.

По отношение на **подобряването на достъпа до пазара на труда** вариант 3 би подобрил значително настоящото положение на студентите, като увеличи минималния брой на работните часове и като премахне възможността за ограничаване на достъпа до пазара на труда по време на първата година на пребиваване. Вариант 4 би увеличил още повече минималния брой работни часове за студентите. С него законодателната рамка също би станала значително по-привлекателна за студентите и научните работници, като им позволи да останат на територията на държавата членка, за да търсят работа и като предостави на членовете на семейството на научните работници достъп до пазара на труда.

Единствено с вариант 4 се постига целта за въвеждане на **съгласувани разпоредби, които осигуряват, че работещите като „au pair“ и платените стажанти са защитени**. В него се предвижда съгласуван набор от условия за прием и от права, които гарантират, че целите на стажа и работата като „au pair“ в ЕС не са застрашени.

Предпочитан вариант

Анализът и сравнението на вариантите показват, че някои проблеми не могат да бъдат решени единствено посредством подобрена комуникационна стратегия и следователно директивите трябва да бъдат осъвременени.

Въпреки че разходите за изпълнението му са най-ниски, вариант 2 има ограничен потенциал за постигане на целите си. Основните проблеми остават в голямата си част нерешени. Ето защо на вариант 2 се гледа като на най-неефикасния вариант. Вариант 3 е по-резултатен и по-ефикасен от вариант 2.

Вариант 4 обаче е най-резултатният и ефикасният от всички. Въпреки че прилагането му е по-скъпо от това на останалите варианти, разходите по него се считат за пропорционални на целите и необходими, за да бъдат постигнати най-съществените ползи.

Тъй като установените проблеми са сходни и за двете директиви и с цел да се предостави повече съгласуваност и яснота на правилата на ЕС, най-ефективният начин за осъществяване на предпочитания вариант е двете директиви да се слеят в един законодателен инструмент. Това ще бъде извършено чрез преработване на двете директиви, сливането им в един законодателен акт и предлагането на значителни промени.

7. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Понастоящем основният индикатор е броят на разрешенията, предоставени на граждани на трети страни, които идват в ЕС с цел образование или извършване на научно изследване. По новия инструмент ще бъде направено усилие да се разграничат по-добре различните групи, включително платените стажанти и работещите като „au pair“, независимо от това дали пристигат в ЕС с разрешение или дългосрочна виза. Отчитането на броя на предоставените разрешения ще позволи извършването на мониторинг на ситуацията с течение на времето. За да се оцени по-добре мобилността в рамките на ЕС, броят на участващите в програми за мобилност, финансирани от ЕС, може да се отчита отделно. Могат да бъдат събирани и статистически данни за мониторинг на броя на студентите и научните работници, които търсят работа, в сравнение с общия брой граждани на трети страни и тези, които получават необходимото разрешение за работа. Срокът, в който държавите членки вземат решение по молбите за визи, следва да бъде записан и да се сравни със сроковете, които в момента са в сила.

Както с всички останали правни инструменти на ЕС, Комисията отговаря за държавите членки да прилагат директивата(ите) правилно и навреме. В областта на миграцията Комисията комуникира с държавите членки посредством Контактния комитет по въпросите на миграцията. Контактният комитет представлява форум за дискусии, който да спомага за ранното откриване на проблемите и по-ефикасното им разрешаване, особено по време на периода на прилагане.

Комисията ще продължи да проверява дали мерките за транспониране са съобразени с директивата и навременното ѝ транспониране от държавите членки. Ако е необходимо тя ще започне процедури за установяване на неизпълнение на задължение. В предложението ще се съдържа задължение за Комисията да изготви доклад до Европейския парламент и до Съвета с оценка на прилагането на новата директива от държавите членки пет години след изтичане на срока за транспониране. В доклада може също да се обхване въздействието на директивата и да се съдържат препоръки.